

Posudek školitele na diplomovou práci Bc. Jany Enderlové: „Změny hladiny testosteronu u adolescentních chlapců jako důsledek experimentálně vyvolané žárlivostní reakce.“ Vedoucí práce Mgr. Věra Pivoňková, Ph.D.

Předložená práce navazuje na řadu výzkumných studií, jejichž záměrem bylo blíže specifikovat vztah mezi hladinou pohlavního hormonu testosteronu a vybranými behaviorálními charakteristikami. V případě této studie, jejíž výsledky autorka předkládá v rámci předložené diplomové práce, je tento vztah zkoumán na vzorku specifické skupiny 30 adolescentních chlapců, u nichž byla experimentálně vyvolána žárlivostní reakce. Byly sledovány a porovnávány 3 hladiny testosteronu: bazální hladina, hladina bezprostředně po vyvolání žárlivostní reakce a dále hladina testosteronu po oznámení prohry v kompetici o dívku, kterou si chlapci vybrali na základě hodnocení videa. Hladiny testosteronu byly také sledovány ve vztahu s výsledky celé řady psychometrických testů: zkrácené verze Big Five osobnostního dotazníku (IPIP), dotazníku na určení temperamentu (EATQ-R), dotazníku určenému k vyhodnocení tendence k nevěře (EBIS), sklonů k žárlivostní reakci (ISJS), k vůdcovství (RSPQ), sociosexuální orientaci (SOI-R) a self-esteemu (RSES).

Předložená práce má po formální stránce celkem 109 stran a dělí se na části teoretickou, ve které shrnuje celou řadu nejnovějších vědeckých studií a část experimentální, ve které je podrobně vysvětlen celý výzkumný design studie, hypotézy, výsledky a jejich diskuze.

V závěru práce nechybí ani kapitola limitace studie, která si všímá sporných otázek a možných metodických úskalí provedené studie.

Z pohledu již v pořadí druhého školitele předložené diplomové práce bych ráda ocenila zejména její velmi dobře propracovaný výzkumný design a jeho způsob jeho experimentálního provedení. Z popisu výzkumné procedury je velmi zřetelné, že absolvování studie bylo jak z pohledu vědeckého týmu, tak i z pohledu všech zúčastněných respondentů velmi časově náročné. Dále bylo nutné velmi dobře zvládat i samotnou organizaci experimentu, neboť odběr slinných vzorků v jednotlivých fázích studie probíhal v časovém rozmezí 15 minut. V této fázi projektu autorka odvedla podle mého názoru zcela výbornou práci. V dalších krocích je možno autorce vytknout celou řadu chyb ať už formálního, nebo i věcného charakteru. Tato kritika se týká zejména kapitoly výsledky, ve které jsou např. na str. 67 nedostatečně popsány grafy 1, 2, 4 popiskami, které neodpovídají zobrazovaným skutečnostem a dále mnohé popisované proměnné nejsou pro čtenáře dostatečně vysvětleny (např. popis proměnných T2, T3), což činí výsledky práce nepřehlednými. V kapitole diskuze v některých případech chybí přesvědčivá argumentace a konfrontace nalezených výsledků s výsledky studií předchozích autorů. Autorce práce lze vytknout i její nesamostatnost ve fázi statistického zpracování dat. Tato schopnost by měla patřit do základní výbavy magisterského studenta. K dalším nedostatkům práce patří, že v některých případech je diskuze rozvíjena směrem k seznamování čtenáře s dalšími teoretickými přístupy, což ve studii nalezené velmi zajímavé výsledky zastírá a ubírá jim na jejich průraznosti.

Závěr: Vzhledem k výše uvedeným nedostatkům předloženou diplomovou práci hodnotím stupněm dobře a doporučuji ji k její obhajobě.

V Praze 4.2. 2012

Mgr. Věra Pivoňková, Ph.D.
Katedra obecné antropologie, FHS